

До нечистого

Роберт Бернс

До нечистого

О Князю, владарю держав численних,
Що серафимів збройних вів на битву!
Мільтон

Є різні в тебе імена:
Враг, Біс, Нечистий, Сатана,
А вдача в тебе все одна —
Брать на катуші
У свій огненний льох без дна
Нещасні душі.

Своє майстерство полум'яне
Облиш — нехай цей світ одхляне!
Невже від зойку не зів'яне
І в біса лас,
Коли ти в вариво сірчане
Саджаєш нас?

О, ти відомий лиходій!
Всі добре знають норів твій!
І хоч живеш ти в пропасній,
Та скрізь і всюди
Ти ворожнечу й веремій
Несеш між люди.

Ти, мов той лев, по світу всьому
Вишукуєш, де збить оскому:
То з церкви серед бурі й грому
Покрівлю рвеш,
То тулишся в нутрі людському
І там живеш.

З бабусиних я знаю слів,
Що ти всі пустощі посів,
Що на руїнах з веж верхів

Примарним птахом
Кричиш — і пізніх мандрівців
Сповняєш страхом.

А як із Богом на розмову
Вона в годину вечорову
Ставала, чувся їй із рову
Твій хитрий плаз,
Коли ти й хащу бузинову
Трусив не раз.

Середночі, як сівер тис
І косо зорі мчали вниз,
Сполохав ти й мене, як звис
Кущем на воду,
Аж душу всю мені, мов спис,
Пройняв до споду.

Тоді я ледве вдержав кия!
Аж чуб угору встав — такий я
Жах відчував, як з чорторя
Із криком "ках"
Ти сам, мов качка довгошия,
Піднявся вмах.

Я чув, що знахарі й відьми
На мітлах охляп серед тьми
Летять у плавні, на строми,
В могильні схови,-
І там над мертвими кістями
Складають змови.

Даремно потім молодиці
Свої колотять масляниці:
Все викрали пронози ниці,
Пропав удій
У Маньки, що було й дійниці
Замало їй!

Від них і тайні ті вузли,
Що стільки лиха завдали

Новим господарям, коли
Струмент найкращий
Псувався: як не настали —
Все негодящий.

Напровесні, як ріки грають,
Водяники твої чигають
На пішоходців, що блукають
В добу нічну,
І запізнілих затягають
У бистрину.

А "блимавки", твої свічки,
Що п'яних ваблять здалеки
В погібні багна й рівчаки,
Все далі й далі,
Аж поки втоплять залюбки
В якімсь проваллі.

Як до масонського прийому
Ти сходиш в образі страшному,
Отам би "братові" новому
Настав капут,
Якби не вірні друзі дому —
Кіт і когут.

Як у раю, давно колись
В коханні дві душі злились
І так блаженно обнялись
На зільнім ложі,
І квіти яскравіли скрізь,
Дарунки божі.

Тоді, злорадісний шахраю,
Ти вкравсь інкогніто до раю,
Й довів сердешних до одчаю,
І зверг з небес!
І як не згиб тоді, не знаю,
Цей світ увесь!

Згадаймо про той день із днів,

Як ти пекельний кинув рів
І став між кращих із мужів,
Почваро куца,
І ледве з розуму не звів
Старого з Уца!

І, взявши під свою опіку,
Дав струпів, ран йому без ліку
І сплюндрував майно, й каліку
В смітті-гною
Держав, і слухав він злоріку
Жону свою.

Та все списати до рядка,
Що винесла душа людська
Від дня, як ангельська рука
Тебе вскромила,
Говірці нашого кутка
Було б несила.

Я певен, вашець замишляє
Того співця, що п'є й гуляє,
Спіткати там, де силу має
Твоя рука.
Та ба! Він іншу стежку знає
Й не дасть хука!

Прощай же, Куций! О, коли б
Ти свій гріховний зменшив триб!
Не знаю,— може, ще загиб
Ти не до решти,
Бо страшно й думать про той глиб,
В якім живеш ти!